

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Буріння свердловин» здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 184 «Гірництво»

ДТЕК Нафтогаз – один з лідерів глибокого буріння в Україні. Буріння глибоких свердловин відкриває новий потенціал для видобутку газу, особливо в умовах високої виснаженості існуючих родовищ. З 2013р. По нинішній час ми пробурили та ввели в експлуатацію до 20 свердловин глибиною понад 5,4 тис. м, включно з найглибшою в Україні свердловиною №17 Семиренківського родовища (6750 м). Більшість свердловин є похило-скерованими. Наші родовища характеризуються складними горно-геологічними умовами – аномально високими пластовими тисками та температурами. Тому під час буріння ми застосовуємо найбільш сучасне обладнання та технології, залучаємо до співпраці провідні українські та міжнародні сервісні компанії. Ми залучаємо найкращих фахівців у галузі та забезпечуємо їхнє навчання і професійний розвиток. Тому наша компанія зацікавлена у висококваліфікованих кадрах із кваліфікацією бакалавр гірництва за спеціалізацією буріння свердловин.

Ефективна співпраця між бізнесом, освітою та наукою – важливий фактор динамічного розвитку нафтогазової галузі. Підготовка висококваліфікованих фахівців – це відповідальна місія як для навчальних закладів, так і для видобувних компаній. Тому ДТЕК Нафтогаз має стратегічне партнерство з профільними вищими навчальними закладами України, зокрема з Національним університетом «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Один із напрямів співпраці – надання бази практики для студентів. Вони проходять практику на газовидобувних підприємствах ДТЕК Нафтогаз, після чого найкращі з них можуть стати співробітниками компанії. Крім того, ми проводимо низку спільних заходів з університетами: науково-технічні конференції та тренінги, візити на промислові об'єкти, допомагаємо розвивати матеріально-технічну базу, рецензуємо наукові роботи і приймаємо участь в екзаменаційних комісіях при захистах кваліфікаційних робіт. Окремим напрямом співпраці є спільне удосконалення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Буріння свердловин» розроблена кафедрою нафтогазової інженерії та технологій Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Даний документ розроблений на основі Стандарту вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем щодо підготовки фахівців в галузі гірництва, оскільки спеціальність буріння свердловин згідно з новим переліком (Наказ №1151 Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 р.) відноситься до спеціальності гірництво.

Метою освітньо-професійної програми є підготовка фахівця, який володітиме глибокими знаннями та практичними навичками в галузі гірництва для розроблення та впровадження техніки і технологій буріння свердловин. Унікальність програми полягає в акценті на використання спеціалізованих лабораторій у навчальному процесі і проходженні виробничих і фахових практик, в т.ч. і на нашій виробничій базі, що формують інженерне мислення та уміння майбутніх фахівців приймати найбільш раціональні технічні рішення. Тому актуальність програми не викликає сумнівів.

Освітньо-професійна програма має теоретичну і практичну спрямованість, включає достатню кількість різноманітних освітніх елементів, спрямованих на розвиток фахових здібностей здобувачів вищої освіти і може бути використана в освітньому процесі Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» при підготовці бакалаврів по бурінню свердловин.

В якості побажань щодо подальшого удосконалення освітньо-професійної програми – це пропонуємо введення в основні дисципліни матеріалів із передовим досвідом технології буріння свердловин. Зокрема, досвід будівництва похило-направленої ділянки свердловини з використанням роторно-керованих систем Schlumberger і LWD модулів каротажу, що дозволяє в онлайн режимі управляти траєкторією стовбуру та здійснювати оцінку розрізу для попадання в найбільш продуктивну зону пласта за прогнозами постійно-діючої геолого-технологічної моделі родовища. Застосування інтелектуальних автоматизованих систем управління вибійним обладнанням та інтеграція даних глибинної телеметрії, що дозволяє оптимізувати процес буріння та покращувати його економічну ефективність. Досвід використання технології сфокусованого ядерно-магнітного резонансу (Focused Magnetic Resonance), що дозволяє на якісно новому рівні оцінити фільтраційно-ємнісні властивості продуктивного колектору.

Керівник департаменту з буріння

В. В. Руженський